	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/5-69
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум: 9. 2. 2016,

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Доцент др Душан Стаменковић
2. Редовни професор др Милкица Нешић
3. Ванредни професор др Михаило Антовић

2. Одлука Већа департмана за англистику број 10/5-69 од 13. јануара 2016. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Мила (Светозар) Алексов
2. Година уписа на мастер академске студије
2014/2015.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије англистике

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

The influence of foreign language knowledge and visual perception on the process of categorization

Утицај познавања страног језика и визуелне перцепције на процес категоризације

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Мастер рад под називом *Утицај познавања страног језика и визуелне перцепције на процес категоризације* кандидата Миле Алексов израђен је на енглеском језику и основни задатак му је да прикаже резултате експерименталног истраживања које је испитивало да ли и на који начин различити степен знања страног језика утиче на брзину и тачност категоризације појединих једноставних термина, а поред тога процењена је и разлика у брзини и тачности категоризације у случајевима када су дражи (пре свега оне дате као прва драж, тј. прим) дате као језичке, визуелне или језичко-визуелне.

Рад садржи 54 стране текста у стандардном формату. Организован је у пет поглавља – 1. Увод (5–8); 2. Теоријски оквир и повезана истраживања (9–25); 3. Истраживање (26–39); 4. Дискусија (40–43) и 5. Закључак (44–46). Рад садржи и списак литературе састављен од 44 библиографске јединице, као и прилог у коме су у целини дати визуелни елементи коришћени у експерименталној процедури. Пред овога, рад садржи и 5 цртежа и 17 табела.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

У оквиру уводног дела мастер рада, кандидат уводи појам категоризације и истиче његову важност, поставља рад у оквиру когнитивне лингвистике, а онда и детаљније уводи предмет истраживања и поставља основне циљеве рада, а циљеви су: да испита времена реакције и тачности категоризације када су дражи дате као текст, слика и комбинација слике и текста, да успостави везе између парова код којих дражи припадају истом типу, да провери да ли фотографија убрзава или успорава препознавање категорија, да утврди да ли текст дат на страном језику успорава препознавање категорије, да ли комбинација слике и текста успорава препознавање категорије и да упореди две популације студената које су узеле учешће у експерименту (студенти психологије и англистике).

Теоријски оквир најпре уводи основне термине и дефинише категоризацију, након чега се у њему даје преглед различитих приступа феномену категоризације, од класичног приступа, преко приступа базираних на логици и пропозицијама, па све до оних повезаних са правцем конекционизма и разним гранама когнитивне лингвистике, до, такође когнитивистичких приступа базираних на оквирима/идеализованим когнитивним моделима и аналошком закључивању. У овом делу кратко се говори и о визуелној перцепцији, пре свега препознавању текста и слике, о примовању, као и о аутоматизму.

У централном делу мастер рада, кандидат Мила Алексов представља структуру свог истраживања и резултате добијене након опсежне статистичке анализе. Најпре се описују две емпиријске процедуре обављене у оквиру истраживања, од чега друга представља класичан психолингвистички експеримент са укупно 220 парова дражи приказаних сукцесивно на екрану компјутера случајним редоследом. Узорак су чинили студенти психологије (48) и англистике (40). Испитаници су притиском на тастере миша давали одговор на питање да ли приказани пар припада (леви тастер миша - „да“) или не припада (десни тастер миша - „не“) истој категорији. Резултати су сумирани у оквиру шест мањих одељака – најпре су приказани у односу на врсту дражи, затим су упоређени парови са истом и различитом врстом дражи, а онда је испитан ефекат дражи са комбинацијом текста и слике. Након овога, упоређују се и парови у којима једна од

дражи садржи текст на матерњем или страном језику, а затим и комбинације ових дражи са сликама, док се последња анализа односи на поређење резултата у погледу знања енглеског језика.

Након овога следе сегменти који садрже дискусију и закључке, у оквиру којих кандидат даје општи преглед добијених резултата и одговара на истраживачка питања постављена у уводном делу мастер рада, а затим предлаже и правце даљих истраживања у овом домену.

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати статистичке обраде резултата добијених на основу експерименталне процедуре показују да су код парова код којих су упоређивана три типа контекстуалних примова (енг. *primes*) највећу брзину одговора имали парови код којих је контекстуални прим приказиван само као слика. Парови где су контекстуални примови имали само текст категоризовани су брже него они који су имали заједно слику и текст, што доводи до закључка да су парови са контекстуалним примом као сликом категоризовани најбрже. Када је реч о тачности одговора, контекстуални примови који су представљени сликом и текстом заједно условљавали су најтачнију категоризацију, а њих прате парови са контекстуалним примовима који су садржали само слику; на крају долазе парови са примовима који су садржали само текст. Ипак, није било статистички значајних разлика у тачности међу паровима са примовима који су истовремено садржали слику и текст и оних који су садржали само слику. Парови у којима су примови били са сликом и текстом на енглеском заједно су категоризовани спорије у односу на оне који су имали само слику, али брже у односу на оне чији су примови истовремено имали слику и текст на српском језику. Поређење парова који су као прим имали само текст на једном од језика показало је да су парови са текстом на матерњем језику категоризовани брже и тачније од оних на страном језику. Коначно, занимљив је (и неочекиван) податак да је брзина и тачност категоризације била слична међу студентима са Департмана за англистику и Департмана за психологију у случајевима када је требало категоризовати парове са контекстуалним примовима на енглеском језику. Као помало неочекиван резултат можемо истаћи и то да није било статистички значајних разлика између парова где су две дражи – контекстуални прим и мета – припадали истој и различитој врсти дражи.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Тумачење резултата и њихов приказ у овом истраживању резултат су добро постављених почетних истраживачких питања, одговарајућег теоријског оквира и спроведеног експерименталног испитивања, при чему је кандидат адекватно изучио релевантне теоријске поставке и употребио их не би ли из резултата добио релевантне закључке. Требало би истаћи и да је кандидат показао и завидно знање у програмирању експеримента и у статистичкој обради података, као и способност да те податке искористи како би пружио што јасније одговоре на истраживачка питања.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Комисија сматра да је мастер рад *Утицај познавања страног језика и визуелне перцепције на процес категоризације* одлично осмишљен и доследно изведен – од добре теоријске поставке, преко емпиријског истраживања спроведене у две фазе, од којих је нарочито друга била изузетно захтевна, до сложене статистичке обраде и сумирања резултата.

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Да, овај мастер рад је урађен у складу са поставкама из пријаве теме.

Да ли теза садржи све битне елементе

Да, мастер рад Миле Алексов садржи све битне елементе мастер рада – уводне напомене, теоријски оквир, методолошке поставке емпиријских процедура, приказ самог истраживања, резултате, дискусију, као и закључке и предлоге за будућа истраживања.

По чему је теза оригиналан допринос науци

Мастер рад кандидата Миле Алексов представља прву студију која обједињује истраживање категорија, знања страног језика и утицаја визуелних фактора и као такво представља допринос свеукупном разумевању увек актуелног проблема категоризације. Сама емпиријска процедура представља храбар подухват, јер је поред знања о језику захтевала и припрему за психолингвистичко истраживање, па се резултати добијени у овом мастер раду могу сматрати релевантним и из перспективе психологије. Чињеница да се ниво познавања страног језика није значајно одразио на брзину и тачност категоризације оних парова дражи где је страни језик био заступљен може се искористити као полазна тачка за даља истраживања која би додатно расветлила разлоге за овакав резултат.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања

Мастер рад Миле Алексов нема значајнијих недостатака, али би требало размислити о томе како би постојећи резултати могли да се употребе у оквиру ширих теоријских полемика, нарочито оних које се баве потврђивањем или оспоравањем идеје језичке релативности.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу да **прихвати** мастер рад *Утицај познавања страног језика и визуелне перцепције на процес категоризације* и **одобри јавну одбрану рада** кандидату Мили Алексов.

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број: 10/5-69
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум: 9. 2. 2016.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Доцент др Душан Стаменковић

2. Редовни професор др Милкица Нешић

3. Ванредни професор др Михаило Антовић

